

HASSELT
HEEFT
HET.

**Een lente-editie
in het teken van
Internationale Vrouwendag
op 8 maart**

Moya De Feyter p 3

Een moeder van zeven zonen p 11

Chantal Vanlee & Dana Winner p 12

Edwina Verdingh p 15

WIJKKRANTJE HERK

STADSMAGAZINE HASSELT

#01 - Lente 2023 - jg 3

v.u. René Kumpen, Bilingenstraat 81, 3500 Hasselt

De links kan je aanklikken via **www.hasselt.be/wijkkrant** of op een pdf versie op aanvraag (P24).

Op 8 maart is het internationale vrouwendag.
Deze staat jaarlijks in het teken van solidariteit met alle vrouwen ter wereld.
Vaak wordt hierbij de nadruk gelegd op het recht op arbeid, op betere arbeidsomstandigheden, op gelijk loon voor gelijke arbeid en op politieke rechten.
Doel is om aandacht te vragen voor thema's waarin individuele rechten worden miskend of thema's waarmee oprechte waardering wordt uitgedrukt voor vrouwen in onze samenleving.
De redactie vond het daarom fijn om de kracht zichtbaar te maken van onze talentvolle vrouwen, (groot)moeders in Herk, vroeger en nu, afkomstig uit of verblijvend in Herk.

Aan ons om hun talenten te zien, te benoemen en te waarderen! Veel leesplezier

De redactie

Jos

Alida

René

Jessica

Stefan

Ann

INHOUDSTABEL derde jaargang, eerste editie Lente 2023

p. 1 Danspedagoge Edwina Verdingh
p. 2 Inleiding en inhoudstabel
p. 3 Moya De Feyter: 'voor mij is schrijven als ademen'
p. 4 Speelse KSA - meisjes
p. 5 De leiding van de KSA
p. 6 Kindercarnavalstoet op 17 maart 2023 – Vriendinnen voor het leven
p. 7 Lut Ulburghs, wereldsolidariteit met vrouwen in Afrika
p. 8 Kloosterzusters in de school in Sint-Lambrechts-Herk tot 1978
p. 9 Huwelijksverbod voor vrouwen in het katholiek onderwijs tot 1963
p. 10 Sandra Swers, coach in De Wiekslag
p. 11 Moeder van zeven zonen: ik hou van de storm aan zee
p. 12 Davina Philtjens, onze vrouwelijke topsporter in het buitenland
p. 13 Op het podium gevraagd: Chantal Vanlee & Dana Winner
p. 14 Zarzour Khadija, een moslima en moeder van drie dochters
p. 15 Edwina Verdingh: een begeesterende danspedagoge
p. 16 Zumba & Turnen voor dames
p. 17 Babara Soenen en Karen Leten als creatief duo Coco & June
p. 18 Vrouwen in het oorlogsjaar 1916 – voorvaders en voormoeders!
p. 19 Mater Dolorosa en zingende maagden
p. 20 Waarom grootmoeders belangrijk zijn!
p. 21 Lilly Mbuy-Ngoy, een Afrikaanse in Sint-Lambrechts-Herk
p. 22 "Zoe joent da bè o.s gezeid" – de Greetjesbrug - Moeder van negen dochters
p. 23 Woordje van de burgemeester en schepen
p. 24 De uitleiding – De vrouwelijke oogopslag - een flink meisje uit 1958

Moya:
'Ik probeer om alles te geven wat ik in me heb in de hoop dat er een magische verbinding ontstaat'

Indrukwekkend op de nacht van de poëzie van Utrecht in 2018: www.youtube.com/watch?v=qXMFltEppeI

Moya De Feyter:
Voor mij is schrijven als ademen

Moya De Feyter groeide op in de Oosterbeekstraat in Sint-Lambrechts-Herk, volgens haar een straat waar je meer dieren dan auto's ziet. Ze studeerde theater-, literatuur- en filmweten-schappen en koos voluit voor een carrière als schrijfster.

Ze maakte de poëziefilm 'Thuis' en is de initiatiefneemster van de Klimaatdichters, een groep Vlaamse en Nederlandse woordkunstenaars die via de poëzie ijveren voor een beter klimaat.

Op haar vijftentwintigste debuteerde ze in 2018 met 'Tot iemand eindelijk' en in 2021 ontving ze voor het prozagedicht 'Massastrandingen', de J.C.Bloem-Poëzieprijs.

Haar gedichten besteden aandacht aan de bijzonderheid van personen en relaties, maar wijzen ook op de inwisselbaarheid ervan.

Uit De Standaard van 29 mei 2021:
"De Feyter lijkt het jong zijn helemaal te hebben overgeslagen. Als vijfjarige was ze al 'een kleuter met grootheidswaanzin', op haar twaalfde 'klaar voor het leven' en op haar veertiende 'overtuigd van haar toekomst.' Ze zou schrijfster worden en heeft er vervolgens haar leven naar ingericht. Met succes, want wat begon met opgemerkte bijdragen in tijdschriften en finaleplekken bij podiumwedstrijden, heet inmiddels een volwaardig dichterschap."

Moya is een graag geziene gast op poëziefestivals in Vlaanderen en Nederland

Ze verwoordt haar relatie met poëzie als volgt: *'Als je alleen bent met een blad papier gebeurt er iets magisch.'*

Naar aanleiding van de 50ste verjaardag van CCHA schreef Moya De Feyter vijf gedichten die zowel in de stad, als in de natuur op bijzondere plekken terechtkwamen. Moya gaf op die wijze extra smaak aan Hasselt. Ga op ontdekking: www.ccha.be/programma/themas/200/dichterbijdestad
Ontdek ook haar uniek gedicht op de vloertegels van het Molenplein in Hasselt.

Met haar meest recente boek *'Een heel dun laagje'* won Moya De Feyter in 2022 nog de Prix-Fintro-Prijs voor Nederlandstalige literatuur. Deze prijs bekroont jonge kunstenaars.

Link: Een heel dun laagje
https://moyadefeyter.be

Pat Donnez interviewde Moya voor Klara op 23 oktober 2022:
https://klara.be/lees/pat-donnez-praat-met-dichter-moya-de-feyter

Maak plaats voor de 100 meiden van de KSA

Een gesprek met **Lize Claessen, Fien Schreurs** en **Julie Blokken** over de jonge KSA meisjes die aan hen worden toevertrouwd. Fien werkt met de 6 tot 8-jarigen, Lize met de 14 tot 16-jarigen en Julie met de 16- en 17-jarigen.

"Iedere leeftijd heeft een eigen sfeer waarbij de jongsten het meest aanhankelijk zijn. Wat ons altijd opvalt voor alle kinderen is de blijheid om naar de jeugdbeweging te mogen komen."

"Voor ons (leidsters van 20, 21 en 22 jaar) lijkt de houding van de huidige kinderen ten opzichte van leiding mondiger dan die van onze generatie. Ze zijn zelfzekerder en ook losser opgevoed. Anderzijds tonen hun ouders ook meer bezorgdheid naar veiligheid. Ze zijn beschermend, meer dan vroeger."

"Voor de jongste kinderen zijn we echte rolmodellen waar ze naar opkijken zodat ook een voorbeeldfunctie van ons wordt verwacht. Dat creëert een bijzondere verantwoordelijkheid die we graag op een positieve manier willen invullen. De jongste generatie noemen we de TikTok-generatie, met dansjes en meer multi-mediagebruik, maar zonder dat dit door ons als problematisch wordt ervaren. De ouderen zijn dan weer minder vlug tevreden en zoeken echte vriendschapsrelaties met meer fijne gesprekken. Hoogtepunt blijft het kamp met de fakkeltochten en de mooie gevoelige knuffelmomentjes waarbij traantjes ook getoond mogen worden. Bij de jongens gaat het er meestal feller aan toe."

"Tweemaal per jaar hebben we een gezamenlijke activiteit voor jongens én meisjes. De tijd van vroeger waarbij de meisjes BOE-CHIRO en de jongens BOE-KSA riepen is lang voorbij en dat is een goede zaak."

Er wordt volop ingezet op de ontwikkeling van de talenten van samenwerking, het aangaan van vriendschappen en het leren delen.

"Er is vrij weinig of geen pestgedrag en wanneer het optreedt in de groep zoeken we samen naar het 'waarom' op een niet-beschuldigende manier. Omzeggens alle meisjes gaan naar school bij de Kameleon. Groepsdruk wordt in het algemeen als positief ervaren en niet als competitief. Bij de KSA mogen de meisjes nog speels zijn en dat is ook ons jaarthema: 'spelen mag'."

In 2012 riepen de Verenigde Naties 11 oktober uit tot Wereldmeisjesdag als symbool voor gelijke kansen en een betere toekomst voor meisjes. Zie: www.planinternational.be

Meer foto's, zie: www.facebook.com/pg/ksamoosherk/photos/?ref=page_internal

De leiding van de KSA

We spraken met KSA hoofdleidsters **Lize, Fien en Julie** over hun generatie.

Met studies van toegepaste psychologie, voeding, dieet, multimedia en communicatie geven Lize, Fien en Julie alvast aan dat ze niet passen in het rijtje van de klassieke vrouwenberoepen van vroeger.

"Onze eigen generatie kunnen we typeren als strenger opgevoed dan de kinderen van vandaag. Alhoewel er nu meer dialoog is en meer een luisterend oor dan vroeger, stellen we toch vast dat enkele kinderen, ook vandaag nog, soms streng worden opgevoed. We ervaren geen verschil in de kansen die wij in de samenleving krijgen ten opzichte van jongens. Alleen bij het uitgaan mogen jongens soms meer dan meisjes, vaak omwille van veiligheidssituaties."

"Er is bij onze generatie een vrij open relatie naar onze ouders, wat niet wil zeggen dat ze alles moeten weten. Zo is er een app BeReal waar je op één dag één foto mag plaatsen over een fijn moment. Dat sommigen ook hun ouders hierin opnemen, gaat ons toch wat te ver."

"In het algemeen staan onze ouders positief tegenover ons engagement bij KSA. Dit willen ze ook graag belonen, rechtstreeks of onrechtstreeks."

"Heel mooi zijn ook de groeifases die we opmerken bij beginnende leidsters. Aanvankelijk erg stil, afwachtend en leunend op een oudere leidster. Iedereen moet vroeg of laat echter uit de comfortzone, vooral bij de zelfevaluaties. Dan neemt de hele groep (18) ieder individuele leidster ter evaluatie: je komt zelf aan het woord, dan mag je weggaan, je wordt terug in de groep gebracht en we bespreken de werkpunten. Dat is voor sommigen best een felle ervaring maar het wordt niet opgevat als een terechtwijzing eerder als een stap in een groeiproces naar weerbaarheid. We kunnen soms hard zijn op een vergadering maar gaan nadien altijd weer samenwerken als één team. Kliekjes met een negatieve sfeer zijn hierdoor uit den boze. Er is een goede band met de Chiro maar men moet niet denken dat dit een soort huwelijksbureau geworden is voor de Herkse jeugd (grapje). Vroeger werden er overigens meer koppeltjes gevormd binnen de jeugdbeweging.
We weten nog niet hoe we onze toekomst moeten dromen, geen idee. Er is echter wel één vervelend punt voor onze generatie: we kennen geen telefoonnummers meer uit het hoofd."

Het valt tijdens het gesprek op dat zowel Lize, Fien als Julie niet alleen hun oud-leidsters, maar ook hun ouders, als inspirerend benoemen voor zichzelf.

Dat de leidsters zelf ook rolmodellen werden voor de KSA jeugd maakt de cirkel mooi rond.

Kindercarnavalstoet op vrijdag 17 maart 2023

In 2022 werd door basisschool De Kameleon terug aangesloten met de mooie en oude traditie van het kindercarnaval. In 2023 zal deze doorgaan op 17 maart met vertrek aan de school. In een feestelijke optocht zagen we vorig jaar reeds onze Herkse meisjes én jongens hand in hand, met alleen maar stralende gezichtjes.

It's just music, it's just black & white, it's just rock 'n roll

Vriendinnen voor het leven

De oud-leidsters van de KSA verzamelden op 10 september aan de Beemdgalm, met de eretekens van evenveel mooie herinneringen,

en een vriendschapsband voor het verdere leven.

Ook al is mijn hulp maar een druppel in een oceaan, die druppel kan een oceaan zijn voor diegene die ze ontvangt.

Lut Ulburghs, wereldsolidariteit met vrouwen in Afrika

In de persoon van Lut Ulburghs wensen we de verdiensten te benadrukken van alle vrouwen en mannen voor de projecten van wereldsolidariteit in landen als Senegal, Congo, Nepal, India, Kenia en Mali.

Een gesprek met Lut Ulburghs kan niet zonder aandacht te besteden aan haar visie op onze samenleving. Als afgestudeerde aan de Sociale Hogeschool in 1969 ontwikkelde ze 'met goesting' **een passie voor maatschappelijke inzet.** Als **pleegouder** engageerde ze zich voor jongeren in moeilijke familiale omstandigheden. Als **adoptiemoeder** van twee Chileense meisjes werd ze geconfronteerd met de nachtmerrie van de administratie rond adoptie maar slaagde toch in haar opzet om hen een betere toekomst te geven in België. Wanneer ze in 1994 verhuist naar de Kattendansstraat in Sint-Lambrechts-Herk zal ze ook de **vzw Kattendans** oprichten om diverse sociale ontmoetingen te ondersteunen en later ook een **straatcomité** (kattendans.be). Sinds 2005 steunt de vzw Kattendans verschillende projecten in Nalou, een afgelegen Dogondorp in Mali. Nalou ligt op het Dogon plateau, op ongeveer 3 uur van Bandiagara, de hoofdstad van het Dogongebied. Het dorp telt ongeveer 2.000 inwoners en heeft geen elektriciteit noch stromend water.

Een schooltje: "In 6 jaar werd een schooltje gebouwd met 6 klasjes waar 300 kinderen onderwijs genieten waarvan 65% meisjes. Alleen de directeur van de school en 2 leraren worden betaald door de overheid, 2 leraren door de Kattendans vzw, dankzij fondsenwerving. De kinderen krijgen elke dag een eenvoudige warme maaltijd. Kleuters krijgen s'morgens een broodje uit de bakkerij.

Een medische hulppost en een basisinkomen: "In december 2009 werd de eerste steen gelegd van de medische hulppost. Deze werd opgestart door studenten geneeskunde van de Universiteit Hasselt en werd inmiddels erkend als een officieel centrum. In 2012 installeerden ze zonnepanelen, een frigo en een microscoop. Het labo werd verder uitgebouwd. Verpleegsters werden opgeleid tot vroedvrouw. Alle bevallingen gebeuren nu in het medisch centrum. Er werd gestart met seksuele voorlichting voor jonge vrouwen. 120 vrouwen schreven zich in voor het programma van familyplanning. Alle kinderen worden gescreend op ondervoeding en krijgen desgevallend speciale voedingspakketten. Initiatieven werden opgezet om vrouwen een eigen inkomen te bezorgen." Voedselzekerheid en onafhankelijkheid van externe hulp voor de Afrikaanse vrouw zijn de ultieme doelen.

Vrouwen in Mali worden nog al te vaak geconfronteerd met geweld, waaronder besnijdenissen die wettelijk verboden zijn maar feitelijk blijven bestaan. De Malinese instellingen blijken te zwak om het lot van vrouwen structureel te verbeteren.

Soeur Apolline & Soeur Antoine

Kloosterzusters in de school van Sint-Lambrechts-Herk tot 1978

Het is misschien interessant te zoeken naar vroegere verhalen van vrouwen binnen de Kerk. Van 1879 tot 1886 fungeerden de Zusters van Maria uit 's Hertogenbosch als eerste leerkrachten in onze basisschool. Nadien namen de Zusters van Maria te Landen deze taak over tot 1978.

Voor vele vrouwen van vorige eeuw, vaak uit kroostrijke gezinnen, was een leven als kloosterlinge het ideaal van christendom en van waardering. Bij actieve religieuzen was er ook sprake van een beroepsopleiding, vaak in het onderwijs. Vrouwelijke kloosterlingen werden 'zusters' genoemd. De klassieke weg om kloosterlinge te worden was een lang proces. Allereerst was er een periode van kennismaking als 'postulant'. Daarna een tijd van opleiding, het 'noviciaat' met het ritueel van de 'inkleding', waarbij de nieuwe kloosterlinge het habijt kreeg aangereikt. In vrouwelijke kloostergemeenschappen werd het ritueel lange tijd expliciet beleefd als een alternatief voor het huwelijk.

De novice begon de plechtigheid in een bruidsjapon, als 'bruid van Christus'.

Na de opleidingstijd volgde de 'tijdelijke professie' van drie jaar en nadien 'de eeuwige professie' met de geloftes voor het leven. Bij hun intrede legden de meisjes hun familienaam af en kozen ze een nieuwe kloosternaam.

De eerste vrouwelijke decaan, in 600 jaar, van de faculteit Theologie in Leuven benadrukt dat mensen blijven zoeken naar religie: www.standaard.be/cnt/dmf20221007_97745785

Hun aanspreektitel was in het Frans! Een kloosteroverste noemde men Mère Supérieure.

Enkele Herkse kloosterlingen met hun nieuwe kloosternaam:

Jansens Celine	zuster Theodora	Salvatorianes te Hasselt
Geladé Anna	zuster Bernarda	Ursulinen te Hasselt
Broux Laura	zuster Clara	Arm Kind Jesu te Sint Job in 't Goor
Voordeckers Maria	zuster Justiana	Congregatie van het H. Hart van Maria
Bex Josephine	zuster Josta	Don Bosco
Bielen Bertha	zuster Raphaëlle	Philippus Nerius
Steyls Jeanne	zuster Roger	Kindsheid Jesu te Gent
Grootaers Elza	zuster Amandina	Kindsheid Jesu te Gent
Grootaers Anna	zuster Christina	Kindsheid Jesu te Gent
Knuts Maria	zuster Amandina	Congregatie van Maria te Landen
Bex Claire	zuster Beata	Congregatie van Maria te Landen
Schoups Louiza	zuster Ludwina	Congregatie van Maria te Landen
Vanderstraeten Maria	zuster Marguerite	Congregatie van Maria te Landen
Geladé Bertha	zuster Bernarda	Congregatie van Maria te Landen
Hermans Rosa	zuster Leonarda	Congregatie van Maria te Landen

Huwelijksverbod voor vrouwen in het katholiek onderwijs tot 1963

Tot 1963 kregen meisjes in katholieke scholen les van ongehuwde vrouwen.

Uit het eerdere interview met schooldirectrice Ghislaine Vrancken: "Lesgeven in het katholiek onderwijs anno 1955 was niet verzoenbaar met een huwelijk; je moest toen een document tekenen dat je stopte met lesgeven indien je trouwde, want zwangerschap in het onderwijs was ongepast. Het contract zelf kreeg je niet mee en bleef veilig bewaard op de school." De regel die het huwelijksverbod werd genoemd, werd afgeschaft op 28 februari 1963. Vandaag zouden we deze situatie benoemen als in tegenspraak met onze fundamentele westerse waarden die we moeten verdedigen. Want de gelijkheid van man en vrouw benadrukken we graag als een normaliteit alsof we nooit iets anders hebben gekend. Nochtans zijn de geesten, die het mogelijk maakten om de gehuwde vrouw in het katholiek onderwijs te aanvaarden, pas gerijpt na de Tweede Wereldoorlog.

Wellicht door iedereen reeds lang vergeten: tot 1976 moesten getrouwde vrouwen, ook leerkrachten, nog de toelating van hun man hebben om een beroep te mogen uitoefenen!

1963 ligt niet zo ver in ons verleden - Afscheidsviering van juffrouw Irma Frederix in 1963

Staande vanaf links: Rolande Claes, Leona Uytdebroeks, Zuster Apolline (Agatha Stevens), Madeleine Robben, Josée Bamps, Zuster Marie-Antoine (Hortense Coomans), kookjuffrouw (naam onbekend), Bieke Uytdebroeks, Zuster Amandina (Maria Knuts), Ghislaine Vrancken, Lieve Van Baelen, Lutgarde Mewis, nichtje Lutgarde Frederix
Zittend vanaf links: Lou Stevens, Rooske Vanholst, Maria Vanderstraeten en Irma Frederix

Leerkracht is een mooie titel die toepasbaar is voor mannen én vrouwen.

Sandra Swers, coach in De Wiekslag

Na studies als opvoedster en een stageperiode bij de Wiekslag van Sint-Lambrechts-Herk kwam ze blijvend terecht binnen de jeugdzorg. Vandaag werkt de Wiekslag vanuit 8 afdelingen over heel Limburg verspreid. Ze voorzien verblijf voor kinderen tussen 2,5 en 25 jaar in verschillende leefgroepen afhankelijk van de leeftijd: dagcentrum, thuisbegeleiding, autonoom wonen en een afdeling waar vier jongeren in co-housing worden begeleid. Sandra werkte bij de Wiekslag, eerst als opvoedster, vervolgens als coördinator van de thuisbegeleidingsdienst, en momenteel als interne coach, trainer en bemiddelaar.

Sandra Swers: "In de jeugdzorg zeggen we: "een crisis geeft kansen". Een crisis brengt verandering, maar kan ook leiden tot een positieve ommekeer.Werken met jongeren in een verontrustende opvoedingssituatie is geen evidente opdracht. Een trajectbegeleider begeleidt zowel de jongere, het gezin als hun netwerk. Dit vraagt heel wat vaardigheden en een stevige ruggengraat."

"Ik zie doorheen mijn 25 jaren in jeugdzorg een verandering in de aard van begeleiding. Waar we vroeger meer te maken hadden met specifieke gezinnen waar er sprake was van verwaarlozing en mishandeling, zien we nu een verschuiving naar gezinnen uit alle bevolkingsklassen."

Ouders willen hun kinderen gelukkig maken en een stem geven. Ze willen hen alle kansen geven en beschermen tegen hindernissen. Dat maakt dat ze wel eens doorslaan naar één kant en hierdoor te weinig grenzen aangeven. **Het omgaan met frustraties is voor kinderen een noodzakelijk proces.** Ze leren hierdoor zichzelf te troosten, hun gevoelens te uiten, rekening te houden met anderen en te trainen in hun probleemoplossend vermogen. Dat maakt hen later tot veerkrachtige volwassenen.

De complexe samenstelling van gezinnen heeft vandaag tot gevolg dat er meer hulpvraag is. Hierdoor kunnen wachtlijsten voor thuisbegeleiding oplopen tot meer dan een jaar. Wanneer het welzijn en de veiligheid van kinderen in het gedrang is, spreken we van 'maatschappelijke noodzaak'. Bij een onveilige gezinssituatie kan aan kinderen (tijdelijk) een verblijf worden aangeboden binnen een leefgroep of een dagcentrum. We streven er steeds naar om kinderen maximaal thuis te ondersteunen.

Sandra Swers: "In al deze situaties kan je als volwassene voor de jongere een bron zijn van steun. Als dat het geval is zal elke jongere, ongeacht achtergrond of probleem, een levensbelangrijke wijsheid opdoen: 'ik sta er niet alleen voor'."

De Wiekslag zoekt in Sint-Lambrechts-Herk nog naar personen die ondersteuning kunnen bieden voor kinderen die niet voltijds terechtkunnen bij hun ouders. Dat kan bestaan uit het delen van een fijne hobby, uit korte speel- of logeermomenten.

Ken of ben jij iemand die een kind een plekje wil geven tijdens de week, weekends en/of vakanties? Neem dan contact via lindsay.vanrijt@dewiekslag.be

Er is begeleiding vanuit de Wiekslag. www.dewiekslag.be/begeleiding/hart-en-huis

Moeder van zeven zonen:
ik hou zo van de storm aan zee

Sint-Lambrechts-Herk telde vorige eeuw erg grote gezinnen, soms tot veertien kinderen. We spraken met Suzanne Houben, weduwe van Clerix Louis, moeder van zeven zonen. In de normen van 1950 (zij kwam in de Broekstraat in Herk wonen in 1966) was dat een gezin. In de normen van vandaag is dat een erg groot gezin. Een goede gelegenheid om in 2023 te polsen naar de ervaringen van moeders binnen de grote gezinnen van vroeger.

Suzanne kwam uit een gezin van 12 kinderen. Als zevende kind was het normaal dat de slaapkamers met vier gedeeld werden. Kleedjes werden doorgegeven en afgedragen. Niemand had iets tekort maar de mensen hadden ook niets, vergeleken met vandaag.
Haar grappige uitspraak **"Ge krijgt ze niet alle zeven op één dag"** neemt niet weg dat er op jonge koppels destijds toch sociale druk werd gelegd om een groot gezin te vormen. Vaak waren er dan handen te kort om alles te beredderen. Op haar paspoort stond 'zonder beroep' maar met zeven kinderen op korte tijd (van 1961 tot 1971) wist je al heel snel wat werken betekende. Wanneer er ééntje borstvoeding krijgt, een ander in het park zit en aandacht vraagt, ééntje op het potje zit en nog ééntje begint te wenen, tja dan weet je het even niet meer. De gezinsgroep van Herk bleek dan een fijne plek om dagelijkse zorgen en ervaringen te delen.
Suzanne blikt terug op een gelukkig leven. Voor haar waren de gezinsmomenten belangrijk zoals het gezamenlijk avondgebed of het samen zingen: 'haal de boekskes maar boven'. Kerstmis vieren, verjaardagen koesteren; en tevreden zijn, content zijn. Zelf meent ze dat voltijds buitenhuis werkende vrouwen het vandaag moeilijker hebben dan zij destijds, door de combinatie van werk en privé. Voor haar waren de schooluren ook momenten van (even) voor zichzelf, ook al had dit tot gevolg dat er moest gestreken worden tot drie uur 's morgens.
Er waren ten huize van de familie Clerix ook enkele bijzondere truukjes om te delen. Als de kindjes een *'naverrecht'* vroegen, dan werd een chocoladereepje netjes in 7 gedeeld. En als er acht stuks vlees was, dan bestond de kunst erin om hiervan 9 stukken te maken doordat de overige acht een stukje moesten afstaan, meestal tot profijt van de negende. En als er al eens een laatste stukje taart overbleef dat niet deelbaar was, werd de kienzak bovengehaald. Wie het hoogste cijfer trok kreeg het laatste stuk want het lot was eerlijk en voor iedereen gelijk. Als moeder van 7 kinderen, 20 kleinkinderen en 3 achterkleinkinderen geniet ze nog dagelijks van een mooi en rijkgevuld leven. Dat mooie momenten moesten gevierd worden heeft ze blijkbaar doorgegeven aan de volgende generaties. Vorig jaar ging Suzanne met haar kleinkinderen naar zee om haar 90-ste verjaardag te vieren want "ik hou van de storm aan zee". Nu begrijpen we waar een moeder van zeven zonen haar energie vandaan haalde!

Davina Philtjens, onze vrouwelijke topsporter in het buitenland

Davina, onze wervelwind bij de Red Flames:

"Ik begon al te voetballen toen ik 5 jaar was. Tot mijn 15de speelde ik voetbal in dorpsploegen bij de jongens en dan ben ik overgegaan naar damesploegen uit Eerste Nationale. Mijn middelbare studies deed ik op de topsportscholen van Genk en Leuven. Als ik in België vertoef, en dus niet in Italië bij mijn club Sassuolo, verblijf ik bij mijn ouders in de Muntelbeekstraat in Sint-Lambrechts-Herk."

Davina Philtjens, geboren 26 februari 1989, groeide op in Sint-Lambrechts-Herk en behoort tot de top van het Belgische vrouwenvoetbal. In de periode van 2008 tot 2016 speelde ze als aanvalster bij Standard Luik en won ze vaak zowel titel als beker. Ze heeft een indruk-wekkende internationale carrière met 2 jaar Ajax Amsterdam, waar ze telkens titel en beker won, 2 jaar Fiorentina en 2 jaar Sassuolo in de Italiaanse serie A.

Ze debuteerde in 2008 bij de Red Flames, ons nationaal dames-voetbalteam waar ze een vaste waarde werd als linksback,'een bijterke met grinta'. Ze was erbij op het EK in 2017. Op 29 november 2021 speelde Davina tegen Polen haar honderdste interlandwedstrijd voor Belgie. Op 11 juli 2022 stond de teller op 108 interlands en 10 goals voor België. De Belgian Red Flames konden zich nét niet plaatsen voor het WK 2023 in Nieuw-Zeeland. Jammer!

Davina: "De omkadering in Italië is heel professioneel. We trainen dagelijks één tot tweemaal. De laatste jaren staan we met Sassuolo steeds in de top vijf. Vanaf 2023 krijgt het vrouwenvoetbal er ook een volwaardig professioneel statuut. Eén van mijn bijnamen bij mijn club is pitbull, ik ben klein van gestalte maar nogal een hevige, een strijdster", vertelt een gelukkige Davina.

Op het Europees Kampioenschap in Engeland bereikten de Red Flames de kwartfinale na een knappe zege tegen Italië op 18 juli 2022. Na haar carrière zou ze graag in het voetbal actief blijven als trainer. De kwieke linksback tekende in 2021, na een beresterk jaar bij het Italiaanse Sassuolo FC, voor twee extra seizoenen tot 2023.

Davina Philtjens opende in de schaduw van de sporthal van Runkst het eerste Red Court of minivoetbalveld in Limburg. De strijd voor emancipatie van vrouwen-sporten duurt voort tot op vandaag.

Er bestaat een online vrouwenvoetbalkrant: www.vrouwenvoetbalkrant.be

Op het podium gevraagd: Chantal Vanlee & Dana Winner

Chantal Vanlee, beter gekend als Dana Winner woont reeds 14 jaar in Sint-Lambrechts-Herk. We zochten naar de persoon achter de artieste en ontdekten een bijzonder innemende persoonlijkheid in een ongewoon beroep.

Haar vader was afkomstig van Hasselt en haar moeder van Herk-de Stad. Ze bracht haar jeugd door in Kermt en belandde uiteindelijk in Sint-Lambrechts-Herk.
Als meisje en jonge vrouw werd ze vooral getypeerd als sportief met een sterke prestatiedrang in alle balsporten. Deze sportvrienden slaagden erin om haar stiekem in te schrijven voor een zangwedstrijd van Radio Limburg die door haar gewonnen werd met het nummer 'Un amour défendu' van Mireille Mathieu. Na de eerste kwam de tweede, na de tweede de derde en telkens slaagde ze erin om de jury te overtuigen van haar talent.
Met het doorzettingsvermogen dat haar sportief eigen was, bouwde ze langzaam aan een carrière in het Nederlandstalige lied. Haar idolen waren Whitney Houston en Tina Turner. Onder de vleugels van Guy Cosemans zette ze haar eerste stapjes in de wereld van het entertainment.
Ze heeft mooie herinneringen aan haar jeugdvriendin wijlen Imelda Hermans van Sint-Lambrechts-Herk, die haar ook vergezelde op enkele buitenlandse optredens. Gevraagd naar de meest positieve ervaring uit haar leven twijfelde ze niet en noemt dit de geboorte van haar dochter Chinouk en de onvoorwaardelijke liefde die dit voor haar betekende.
Anderen motiveren om steeds naar de beste versie in zichzelf te zoeken, lijkt een terugkerende eigenschap. Zo getuigde ze van een ziekenhuisbezoek in het kader van de strijd tegen kanker, waar ze getroffen werd door de kracht waarmee mensen in staat zijn om te gaan met ziekte en verdriet, waardoor ze in staat blijken zichzelf te overtreffen.
Optredens noemt ze veeleisend, zowel mentaal als fysiek maar geven door het spanningsveld ook veel energie terug. Enkele nummers zoals 'Later is van jou', 'Geef de kinderen een wereld', 'From my home to your home' tonen dat ze een heel inlevende en intuïtieve benadering heeft van muziek die nog steeds aanspreekt. Een recent nieuw platencontract is hiervan het bewijs.
Inspiratie putten in het besef dat ze twee personages vertolkt. Niet alleen 'the girl nextdoor' maar ook 'Assepoester'. Bereikbaar zijn maar ook een mysterieus sprookje blijven, een lach en een traan, blijheid en nostalgie. Toen ze vernam dat een patiënte tijdens haar operatie verzocht om een cd van Dana Winner af te spelen, werd deze waardering voor haar wel erg tastbaar.
Blijkbaar kan muziek op moeilijke momenten ook échte troost bieden.
Ze noemt zichzelf een controlefreak op zoek naar veeleisende mensen in haar omgeving. Leven in het besef dat perfectie niet bestaat maar dat dromen ongelooflijk belangrijk zijn en belangrijk moeten blijven. Aan haar dochter wil ze de raad meegeven: 'Volg je passie maar wees ook bereid te vechten voor je plekje. '

Als vrouw durven dromen en toch realist blijven... we kunnen niet leven zonder muziek.

Zarzour Khadija, een moslima en moeder van drie dochters vertelt

Zarzour Khadija woont sinds 2022 in Sint-Lambrechts-Herk. Ze is niet alleen de vertegenwoordigster van de vrouwelijke nieuwkomers in Sint-Lambrechts-Herk maar ook van de Marokkaans-Arabische gemeenschap in ons dorp.
Khadija studeerde Engels en Frans toen ze in Marokko ten huwelijk werd gevraagd door haar latere man Saïd die reeds sinds zijn twaalfde in België woonde. Vanaf 2010 woonde ze respectievelijk in Zepperen en Sint-Truiden om vanaf 2022 een eigen woning te betrekken in de Pastorijstraat dichtbij de school. Vanaf 1 september 2022 werden **de drie dochters** van tien, acht en vijf jaar ingeschreven in de basisschool en blijkbaar kon ze er ook onmiddellijk aan de slag bij de ploeg van het onderhoudspersoneel.
Tijdens ons lange gesprek kijkt ze met dankbare blik terug op de wijze waarop zij en haar gezin opgevangen werden in Sint-Lambrechts-Herk. Het soms stereotiepe beeld van een moslima past haar helemaal niet. Vaak denkt men dan dat het gaat om vrouwen die geïsoleerd leven in hun huis, geen Nederlands spreken, onderdrukt worden, onwetend zijn en 'gered' moeten worden. We ontmoetten integendeel een mondige en spontane vrouw die gastvrij is, met de ambitie om de combinatie van haar gezin en haar werk in de basisschool optimaal in te vullen. **Khadija:** "De tijd dat meisjes uitgehuwelijkt werden, ligt reeds meer dan dertig jaar achter ons. Jongeren in Marokko mogen vandaag gelukkig uitgaan van een vrije partnerkeuze. Ik dank mijn ouders dat ze begrip hadden om me de vrijheid te geven die nodig was voor mijn ontwikkeling." **Khadija:** "Als moslima staat voor mij medemenselijkheid centraal en de bereidheid om anderen hulp te bieden. In België heb ik ook vastgesteld dat mensen snel klaar staan om elkaar te helpen. Dat geeft een heel fijn gevoel. Aanvankelijk was de aanpassing vrij groot omdat de eerste contacten meer afstandelijk waren en mensen in België sociaal meer geïsoleerd leven dan in Marokko, maar in Herk voel ik me erg welkom dankzij de goede buren-contacten." Feminisme en de strijd voor gelijkheid tussen man en vrouw is niet haar prioriteit omdat ze een gezin meer aanziet als een puzzel waarbij de ene partner de andere compleet maakt. Wederzijds begrip en respect zijn hierbij meer doorslaggevend dan gelijkheid. Daarom vindt ze een respectvolle en liefdevolle relatie binnen een gezin belangrijker.
Tradities mogen hierbij de persoonlijke ontwikkeling van onze drie dochters niet in de weg staan. Opleiding en ontwikkeling komen hiervoor op de eerste plaats.
Zij en haar man Saïd dromen er dan ook van dat hun dochters goed blijven studeren. Zelf wil Khadija nog een opleiding volgen in kinderbegeleiding. Haar gelukkigste moment was de vakantie-hereniging in Marokko in 2022, met haar drie dochters, haar man en alle overige familieden. Dat gevoel wil ze voor geen geld van de wereld nog missen.

fotograaf: Jos Karouw

Edwina Verdingh: een begeesterende danspedagoge

Vanaf haar zevende jaar kreeg Edwina alle kansen om haar kinderdroom waar te maken. Na turn- en danslessen in de Runkster Sporthal werd ze begeleid door mevrouw Lu Cox en Jaga Antony in Luxemburg. Aan de Londense Royal Academy of Dance behaalt Edwina het diploma van danspedagoge. Reeds in september 1991 richtte ze haar eigen school op, eerst in de fitnessschool van de Badderijstraat en later bij haar thuis in de Villersstraat. De dansstudio is ingericht op de ruime zolder, wit en kraaknet met verende vloer en één spiegelwand. Ze toont er hoe sierlijk mooi haar dansbewegingen zijn; haar lichaamstaal en haar verhaal bulken van een grote liefde voor dé dans. Ze beklemtoont dat balletdansen een hobby voor doorzetters is met zin voor discipline. Zowel klassiek en modern ballet, of characterdansen, begeleid door klassieke of moderne muziek, komen aan bod. **'Ik ben voor velen een houvast op cruciale momenten in hun leven en dat wil ik nog heel lang blijven.'**

Haar passie voor ballet en dans is onbegrensd. Ze volgt jaarlijks bijscholingen om haar leerlingen te laten genieten van kwaliteitsvolle lessen. Dat de balletschool van Edwina Verdingh kwaliteit levert wordt bewezen door de hoge scores op de balletexamens en wedstrijden van haar getalenteerde leerlingen, maar ook tijdens de tweejaarlijkse voorstellingen in het CCHa. De studenten die een professionele carrière ambieren verlaten haar dansstudio op 11-12 jarige leeftijd. *(Kevin Durwael – Leerkracht Koninklijke Balletschool, Antwerpen, Karlijn Dedroog – Ballet van Vlaanderen, Gautier Dance Company, Céline Schoefs – CCN – Ballet de Lorraine en Amelie Lambrichts – Gärtnerplatztheater München)* Anderen blijven best veel langer, ook boven de 60 jaar, om te genieten van het helend effect van ballet op hun fysieke en mentale conditie.

Edwina: "Er waren momenten dat ik dacht om te stoppen, maar die gedachte maakte me triest. Triest omdat het ballet een groot deel van mijn leven is. Als ik mijn dansers zie, die met een smile in de les staan, die met hun bezorgdheden naar mij komen voor een knuffel of gesprek, dan weet ik dat ik niet alleen de balletjuf ben.

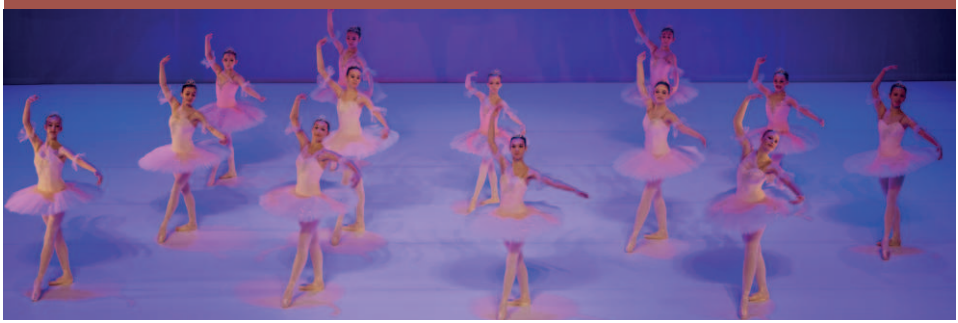

Vrouwen bewegen met Zumba en Turn-it

Zumba

Zumba is een fitnessprogramma dat is gebaseerd op Latijns-Amerikaanse dans, zoals de Salsa, Merengue, Axé, Samba en Cumbia. Bij Zumba worden fitnessoefeningen op muziek gedaan, vergelijkbaar met aerobics. Alle Latin-stijlen komen aan bod maar ook hedendaagse songs worden gebruikt. Gevoel voor ritme is niet nodig, het verschil kennen tussen links en rechts volstaat. Want: 'Dancing is the expression of a happy heart!' Zumbalessen worden gegeven door Ingrid Rouffa in zaal Elckerlyc iedere maandag en donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur. Leeftijd speelt geen rol. Iedereen danst op eigen ritme, verplicht inschrijven gebeurt via de WhatsApp van Ingrid (0475 322 099).
En belangrijk: Zumba is op ieder ogenblik instapbaar én wordt aangepast aan de individuele mogelijkheden van de deelnemers. Kom gerust eens kijken!
Info: Rouffa.ingrid@skynet.be

Turnmogelijkheden in Sporthal Elckerlyc

Turn-it is een club met een fijne sfeer. Jong en oud, iedereen beweegt er met plezier! En daar doen we het voor. Zo ontstaat een groep met een familiegevoel waar iedereen wekelijks naar uitkijkt. Er is aanbod voor alle leeftijden (www.turn-it-vzw.be) maar ook specifiek voor dames op maandag van 19.30 tot 20.30 uur.
Info: larissavanempten@hotmail.com

De begeleiders Larissa (ergotherapeute) en Bram (kinesist) werken vooral aan lenigheid en fitheid en zijn niet prestatiegericht. Dat maakt van een wekelijkse inspanning een wekelijkse ontspanning. Ontdek in teamverband hoe fijn het is om je weer FIT te voelen.

Barbara Soenen en Karen Leten als creatief duo Coco & June

Je merkt onmiddellijk dat **'Liefde voor kunst en creativiteit'** een gezamenlijke passie heeft aangeboord bij Barbara en Karen. Met Barbara als leerkracht esthetica en Karen als leerkracht plastische opvoeding, beiden lesgevers aan het Virga-Jesse-College, verbaast je dat natuurlijk niet. Ze hebben al heel wat op hun actief met tien jaar kunstwedstrijden onder de naam De Rode Draad voor middelbare scholen in Hasselt. De Rode Draad startte als kunstwedstrijd in 2009 en daagde de jongeren uit om creatief aan de slag te gaan. Zo moesten ze voor Holy Crib een patroonheilige bedenken en hiervoor een Kapel of 'Crib' bouwen. Het project mondde uit in een erg gewaardeerde groepstentoonstelling met honderden kapelletjes in de Sint-Quintinuskathedraal in Hasselt.

De laatste 4 jaren brachten ze bij Davidsfonds een boek op de markt met aandacht voor taal en taalontwikkeling van kinderen. Kinderen worden hierin ernstig genomen door in 'Dierboek' en 'Diervrienden' uit te gaan van hyperrealistische illustraties. Vertrekkend van de idee dat kinderen zot zijn van dieren, zochten ze originele dieren waarvan de naam ook leesbaar was voor beginnende lezers. Zo kozen ze voor samengestelde woorden om de taalrijkdom van kinderen te prikkelen zoals AAS-GIER, ZEE-DRAAK, MAAN-VIS, enz. Dieren die samenwerken zoals RAVEN en WOLVEN, POETSLIPVIS en EGELVIS, MIER en BLADLUIS, of KOEREIGER en BUFFEL was een ander origineel uitgangspunt voor hun 'Diervrienden'.

Vanuit het Jakob Smitsmuseum in Mol ontstond de idee voor hun derde boek 'Jacquot en de lichtzoeker'. Samen met opa Smits zwerft Jacquot door de uitgestrekte velden van Achterbos. In dit prachtig geïllustreerde boek brachten ze de schilderijen van Jakob Smits tot leven. Hun vierde en allernieuwste boek 'Een museum om nooit te vergeten' werd een boek voor kinderen met verwijzingen naar vele kunstenaars in de vorm van een kunstsprookje. Voor hun projecten allerhand is er veel volharding en geduld nodig en een onfeilbaar wederzijds vertrouwen. Dat stralen ze dan ook uit. Hun projecten komen echt 'samen-samen' tot stand.

Wie hen een eenvoudige en geschikte ruimte wil aanbieden om een atelier te huisvesten van ca 25 m² mét warmte en zonder luxe, kan terecht op één adres: babsiesoenen@yahoo.com

Barbara: 'Het grootste compliment is wanneer mensen een foto van hun kindje sturen dat echt in onze boeken zit. Kinderen die onze boeken niet beu raken en telkens opnieuw lezen: daar doen we het voor'

Uiterst rechts zittend op de eerste rij Philomene Polders, derde van rechts zittend Josephine Trippaers, op de tweede rij uiterst links Albertine Polders, derde van links Louise Polders, anderen onbekend.

Foto van 1916 tijdens de eerste wereldoorlog met dames van Sint-Lambrechts-Herk aan het spinnenwiel. Deze huisarbeid van 100 jaar geleden bood een extra inkomen voor ongeschoolde vrouwen maar verborg ook een groeiende armoede.

Vrouwen in het oorlogsjaar 1916

Wie voor 1914 geboren werd kon immers nog niet genieten van het verplichte leerplan om te studeren tot 14 jaar. De wet Poullet van 19 mei 1914 introduceerde de leerplicht voor alle kinderen van 6 tot 12 jaar met een verhoging naar 13 en vervolgens naar 14 jaar. Drie maanden later vielen de Duitsers België binnen. Kinderen van landbouwers of kleine zelfstandigen bleven toen, ondanks de leerplicht, vaak thuis om te helpen in het bedrijf. De schooldirectie stond aan leerlingen dan seizoenverlof toe zodat ze werden vrijgesteld van leerplicht. **De leerplicht van 19 mei 1914 was voor alle Herkse jongens én meisjes van ingrijpende betekenis voor een betere toekomst.**

Er zijn voorvaders én voormoeders!

Stamboomonderzoek is vandaag veeleer een mannenzaak. Genealogen hadden aandacht voor de vaderlijke lijn, omdat onderzoek vergemakkelijkt werd door de vaderlijke familienaam met aandacht voor het mannelijke Y-chromosoom.
Nochtans is de moederlijke stamlijn eveneens interessant voor onderzoek omdat vrouwen over een DNA beschikken dat uitsluitend in moederlijke lijn wordt overgeërfd (het mitochondriaal DNA). Dit DNA kan over duizenden jaren worden opgespoord.
Door de universiteit Leuven werd een project opgestart onder de naam Mamamito waaruit 200 vrouwen geselecteerd werden op zoek naar de oermoeder.
Het onderzoek is nog lopende. https://mamamito.be/
Het woord '**voormoeder**' werd sedert 2019 officieel opgenomen in 'de dikke Van Dale'!

De Moeder van Smarten van 1958 en de zingende maagden van Herk

De titel Mater Dolorosa behoort tot de vele aanduidingen van de Heilige Maagd Maria. Zij werd door de Kerk voorgesteld als toonbeeld van de ideale vrouw door haar vereenzelving met de fijngevoeligheid van de binnenwereld: 'meegaand, zacht, vriendelijk, ontvankelijk, vol mededogen, verdraagzaam en bescheiden'. Maar dezelfde Kerk was ook tweeslachtig, nu eens werd de vrouw voorgesteld als gelijke aan de man in Gods ogen. Andere keren werd ze beschouwd als de mindere van de man. ('Naar uw man zal uw begeerte uitgaan en hij zal over u heersen'). Deze tegenstrijdigheid ten opzichte van de vrouw blijft het centrale thema in de geschiedenis van de westerse katholieke kerk die vrouwen uitsluit voor kerkelijke mandaten.
Het gebruik om het lijden van Christus' moeder te benadrukken stamt uit het oosters christendom. In de middeleeuwen begon men ook in de westerse kerk het lijden van Maria te vereren. Deze verering kende in de veertiende eeuw haar hoogtepunt na de val van Jeruzalem toen het pelgrimsverkeer in grote getalen toenam. In de lijdende moeder herkende het beproefde volk immers zichzelf. Het verdriet van een Moeder bij de dood van haar Zoon kreeg voor de middeleeuwer een actuele betekenis waarmee men zich kon vereenzelvigen. **Het lijden van de moeder van Christus ontwikkelde zich tot een echte volksdevotie.**
De cultivering van het lijden van Maria, wiens hart als door zwaarden werd doorboord, werd tot in de 20ste eeuw in vele processies in leven gehouden via het onderwijs, zo ook in Sint-Lambrechts-Herk.

Zingende maagden?

De groep van de **zingende maagden tijdens processies** was een ander gebruik dat eerder thuishoorde bij de zevenjaarlijkse Virga Jessefeesten in Hasselt. Deze viering zal in 2024 plaatsvinden met als thema '(h)echt zijn'. Voor meer info: www.virgayes.be

Processie voor de Moeder der Smarten ca 1958

De 'zingende maagden' van Herk ca 1958

Waarom grootmoeders belangrijk zijn!

Nieuw onderzoek bij 1.500 kleinkinderen bevestigt het vermoeden: kinderen die contact blijven onderhouden met hun grootouders zijn gelukkiger. De studie toonde aan dat kleinkinderen met betrokken grootouders zich beter kunnen aanpassen aan wijzigende situaties. **Een nauwe relatie tussen grootouders en kleinkinderen maakt dat negatieve gebeurtenissen op cruciale momenten in het leven van kleinkinderen worden verzacht.** Grootouders die tijd doorbrengen met hun kleinkinderen geven geborgenheid als vertrouwenspersonen. Ze hebben een belangrijke betekenis bij het doorgeven van levenservaring en de geschiedenis van de familie. Zeker als het even moeilijk gaat in het gezin, is de stabiliteit en het luisterend oor van oma en opa een welgekomen steun. Grootmoeder mogen zijn wordt ervaren als een geschenk van het leven aan het leven. De lieve troetelnaampjes krijg je er dan gratis bij: Bomma, Oma, Omi, Mamie, Moemoetje, Moetje, Memère, Bobonne, Nona, Meetje, Marraine, Nini, Bonny, Moetie, Moemoe, Moesjke, Mima, Nomi, Mimi met de zovele verkleinwoordjes: Bommatje, Omatje,... Op 28 april 2022 vierde Josée Knuts, een ma voor 3 kinderen, een oma voor 6 kleinkinderen en een moeke voor 9 achterkleinkinderen, haar diamanten huwelijksjubileum samen met haar man Roger Bams.

Josée staat in ons krantje symbool voor alle grootmoeders van Herk (en Roger voor alle grootvaders) die we onder de aandacht willen brengen voor het belang van duurzame banden tussen grootouders en kleinkinderen.

Lilli stond liever niet zelf op de foto maar koos als symbool deze handen die elkaar aanraken.

Lilli Mbuy-Ngoy, echtgenote van Kayeye Katunda (Nestor)
Een Afrikaanse vrouw in Sint-Lambrechts-Herk

Lilli: "Ik ben wie ik ben, geboren in Lumumbashi en groot geworden in Kinshasa als oudste meisje in een gezin van vijf waarvan 4 broers. Ik ben een Afrikaanse vrouw met een zelfstandige praktijk als verpleegkundige in Hasselt en omgeving. Ik voel me inderdaad heel Congolees en heel Afrikaans." Wanneer haar wordt gevraagd wat haar motiveert om als verpleegkundige te werken (nu reeds 20 jaar) vertelt ze het verhaal van haar vader die meubelmaker was en in Congo stierf op 55-jarige leeftijd. Door een staking van het verplegend personeel wilden de verpleegkundigen geen zorgen meer toedienen. De onrechtvaardigheid daarvan zou ze, gezien haar beroepskeuze, nooit aanvaarden.
Met haar man Nestor en haar drie zonen, Etan, Axel en Noa, voelt ze zich goed ingeburgerd in Sint-Lambrechts-Herk. Het verbaast dan ook niet wat ze als haar meest gelukkige moment in haar leven beschouwt: "moeder worden". Ze noemt zich dan ook een echte "poule-maman".
Als Afrikaanse vrouw stapt ze dagelijks binnen in het leven van zorgbehoevenden en moeten er soms vooroordelen worden weggewerkt. Dat doet ze schijnbaar moeiteloos met veel geduld, humor, een goedlachs en open karakter. En dat werkt, want voor veel oudere en soms kwestbare patiënten is het verplegend personeel vaak het enige wekelijkse contact. Haar man Nestor leerde ze kennen op 21-jarige leeftijd. Hij overtuigde haar om Congo te verlaten en te kiezen voor Vlaanderen, waar ze zich eerst aan het koude klimaat diende aan te passen, en vervolgens aan de taal. Na enkele jaren te hebben gewerkt als poetsvrouw koos ze volop voor een opleiding als verpleegkundige, type HBO 5, een studie van drie jaar.
Ze heeft de armoede in Congo aan den lijve ondervonden bij klasgenootjes die met honger naar de school kwamen. Wanneer ze dan stiekem wat eten 'pikte' uit de keuken van mama, vroeg deze soms 'ik hoop dat je nog iets voor ons hebt overgelaten'.
Het maakte haar gevoelig voor sociale rechtvaardigheid en discriminatie.
Feminisme is volgens Lilli in Afrika niet de eerste prioriteit, maar wel de verbetering van de levensomstandigheden. Maar ook dat is aan het veranderen. Vrouwen verheffen ondertussen immers hun stem en zijn niet meer zo onderworpen als vroeger.
Lilli: "De kracht zien van mensen die het moeilijker hebben dan wij maakt me sterker. Dan denk ik vaak, wat zijn mijn problemen toch nietig."
Ze denkt terug aan heel dierbare mensen die ze mocht leren kennen, haar lieve buurvrouw Hilde die plots en veel te vroeg stierf en met wie ze een hechte band had. De vriendin die door haar kinderen beschouwd wordt als een echte oma, (en zich zo ook gedraagt), of een vriendin die ze haar 'Belgisch moeke' noemt.
Integratie is bij Lilli echt geen probleem!
Ze zong gedurende 5 jaar in een koor in Hasselt met de begenadigde naam "Grace".

“Zoe joent da bè o.s gezeid”

E kallèchtig vrommes
Een spraakwaterval van een vrouw

Vrollie
Vrouwen

Weizevrauw
Vroedvrouw

Een zeimeltrien
een treuzelaarster

Wiechter
Kinderen

‘n Vlueg
een ondernemend jong meisje

Schauwmojer
schoonmoeder

E onduinig metske
een ondeugend meisje

Het brugje met de meisjesnaam ‘De Greetjesbrug’ heeft haar geheim prijsgegeven. Greet Kaerts was lid van het buurtcomité rond de Beukenhoflaan dat actief was met een jaarlijkse halloweentocht en een straatfeest. Omdat de kinderen van de Beukenhoflaan graag samen buiten speelden en de gracht te breed was om naar de achterliggende weide te geraken werd door de stadsdiensten, op aanvraag van Greet, een stabiel en stevig brugje gemaakt. Op die wijze kon de halloweentocht doorgaan zoals gepland. Als dank schonk de buurt haar naam aan het brugje met een heuse officiële opening en receptie op 21.01.2007. Het filmpje kan je nog steeds terugvinden op Youtube: https://youtu.be/od6E69JWT_4

Bijzondere familieverhalen

Maria Carolus, weduwe en moeder van negen dochters

De familie Meekers – Carolus in 1962.

Maria Carolus was een bewonderenswaardige vrouw. Als moeder van 9 dochters verloor Maria haar man Staaf Meekers in 1963 en bleef achter met een te runnen boerderij. Deze foto werd genomen in 1962 bij de communie van Denise, de zevende dochter. De toenmalige koningin Elisabeth was haar meter. Moeder Maria Carolus wilde haar dochter niet Elisabeth noemen omdat ze vreesde dat iedereen haar zou aanspreken als ‘Beth’ wat ze ouderwets vond. Vandaar dat het Denise is geworden.
Op de foto zien we de 9 dochters in de leeftijd tussen 6 en 23 jaar.
(overlijdens: Elza ° 1940, overleden in 1988 en Lisette ° 1952, overleden in 2022)

Moya: ‘Van mijn grootmoeder leerde ik dat je zelfs van een druif een hapje kunt nemen.’

Beste lezer,

De lente staat voor de deur, de dagen zijn terug langer. Weer een extra reden om samen met jouw buren iets te doen. En wanneer beter dan tijdens de **Dag van de Buren** op vrijdag 26 mei?

Doe je mee?

Schrijf je met minimum twee buren in vóór 14 mei via www.hasselt.be/dagvandeburen om een burenfeestje te organiseren. De dienst Wijkopbouw zorgt voor een feestpakket met versieringen, snacks en uitnodigingen voor de buren. Zo helpen we je alvast op weg.

Wat heb je nodig om het feest te starten?

Je hebt enkel een hapje, een drankje, wat stoelen en een aantal leuke buren nodig, meer niet. Je kan aan je buren vragen om ook iets mee te brengen.

Zet een buur in de bloemetjes of win een bezoek van de ijskar!

Ken je iemand die zich op een bijzondere manier inzet voor de buurt? Vertel bij je inschrijving wie jij wil nomineren en waarom. We zetten vijf buren in de bloemetjes tijdens Dag van de Buren. Ook loten we vijf locaties uit waar de ijskar die dag op bezoek komt.

Nieuw: Stad Hasselt geeft werkingsmiddelen aan buurtcomités en wijkraden!

De stad Hasselt wilt buurtcomités en wijkraden belonen voor hun inzet en stimuleren om zo verder te doen. Registreer je comité of wijkraad voor 1 juni 2023 via hasselt.be/subsidiewijk. Indien jullie voldoen aan de voorwaarden, ontvangen jullie werkingsmiddelen voor het komende jaar.

Veel leesplezier.

Dymfna Meynen
Schepen van de Hasselaar
Zorg & Samenleving

Steven Vandeput
Burgemeester

De uitleiding:

Stefan Hertmans, schrijver van 'De Bekeerlinge' over de vrouwenfiguur in zijn werk:

'Sterk ben je niet door heldhaftigheid maar door het vermogen om te leven met een tekort'.

De vrouwelijke oogopslag op ons gericht

De toekomst is vrouwelijk: https://zwijgenisgeenoptie.be/jozefien-daelemans-reunie/

Wie herkent dit flinke meisje uit 1958?

Schoolfotografie en reclame voor chocolade gingen toen nog hand in hand.

Je kan dit krantje ook in PDF ontvangen per mail.
Het volstaat een berichtje te sturen naar herkskrantje@telenet.be
Voor onze vorige editie zie de website: www.st-lambrechts-herk.be

Colofon

onze volgende editie komt uit in juni 2023.
Wil jouw vereniging of organisatie hierin een activiteit of foto laten opnemen?
Stuur tijdig een mailtje naar herkskrantje@telenet.be
Fotografen: Redactieploeg **Vormgeving:** tricolor.be
Drukwerk: Realise Printing **Verantwoordelijke uitgever:** René Kumpen